

WATERLAND

**Samenvatting planMER
Bestemmingsplan Buitengebied Waterland 2013
en Bestemmingsplan Marken 2013**

1. INLEIDING

De gemeente Waterland werkt aan het actualiseren van de bestemmingsplannen voor haar grondgebied. Bij bestemmingsplannen moet een planMER¹⁾ worden opgesteld wanneer:

- Een plan het kader vormt voor een toekomstig besluit over een mer-(beoordelings)-plichtige activiteit;
- Voor een plan een passende beoordeling op grond van de Habitatrichtlijn/Natuurbeschermingswet gemaakt moet worden.

In het bestemmingsplan Buitengebied Waterland 2013 en het bestemmingsplan Marken 2013 zijn ontwikkelingsmogelijkheden opgenomen om grondgebonden agrarische bedrijven uit te breiden. In het bestemmingsplan Buitengebied Waterland 2013 wordt de uitbreiding van twee jachthavens mogelijk gemaakt. De bestemmingsplannen vormen daarmee het kader voor mer-beoordelingsplichtige activiteiten, waardoor het opstellen van een planMER verplicht is. Omdat voor bovengenoemde activiteiten niet kan worden uitgesloten dat ze kunnen leiden tot significant negatieve effecten voor de Natura 2000-gebieden IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske en Markermeer & IJmeer, moet ook een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet worden gemaakt.

Voor beide bestemmingsplannen is daarom een gezamenlijke planMER opgesteld, waarbij de passende beoordeling is opgenomen als bijlage bij het milieueffectrapport.

2. REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

Als eerste stap van de planmer is een notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) opgesteld. Met deze notitie is bepaald welke ontwikkelingen en effecten centraal staan in het planMER en op welke manier deze effecten worden onderzocht. Met de NRD zijn de betrokken overleg- en adviesinstanties geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER. Daarnaast is de Commissie mer vrijwillig gevraagd om advies uit te brengen over de reikwijdte en detailniveau van de planmer. Na het raadplegen van betrokken overleg- en adviesinstanties is een nadere afweging van de reikwijdte en detailniveau gemaakt. Daarin is definitief bepaald welke ontwikkelingen worden meegenomen in het planMER.

De volgende thema's staan centraal in het planMER:

- Vermesting/verzuring als gevolg van extra stikstofemissie vanuit de veehouderij;
- Verstoring van natuurgebieden door waterrecreatie als gevolg van uitbreiding van jachthavens en recreatievaart;
- Verstoring van natuurgebieden door recreatie als gevolg van evenementen en kleinschalige verblijfsrecreatieve mogelijkheden bij woningen en agrarische bedrijven;
- Gevolgen van schaalvergroting in de landbouw en realisatie van kleinschalige kampeerterreinen voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden in het gebied.

---

¹ Met de afkorting mer wordt de procedure van milieueffectrapportage bedoeld. De afkorting MER staat voor het milieueffectrapport

3. PLANGEBIED EN STUDIEGEBIED

Het plangebied betreft het gebied waarvoor de nieuwe bestemmingsplannen worden vastgesteld. Tot het studiegebied - het gebied waarbinnen effecten als gevolg van het plan kunnen optreden - behoren ook de Natura 2000-gebieden *Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske* en *Markermeer & IJmeer*.

4. BELEIDSKADER

De ontwikkelingsmogelijkheden in beide bestemmingsplannen worden begrensd door het beleid van het rijk en de provincie Noord-Holland. De Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie ziet op de bescherming van onder andere de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), weidevogelleefgebieden en het Nationaal Landschap Laag-Holland. Een groot deel van het plangebied is op die manier beschermd vanwege de natuurlijke en landschappelijke waarden. Voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven zijn ook de regionale afspraken uit het Afsprakenkader Landbouw en Landschap Waterland-oost van belang. In dit afsprakenkader zijn criteria opgenomen voor uitbreiding, verplaatsing en nieuwvestiging van agrarische bedrijven. De jachthavens in het plangebied kunnen uitbreiden overeenkomstig het beleid van het Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan (2003). In Marken zijn ontwikkelings- en bebouwingsmogelijkheden beperkt, omdat het gehele eiland is aangewezen als beschermd dorpsgezicht.

5. REFERENTIESITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELINGEN

De gemeente Waterland wordt gekenmerkt door een eeuwenoud open landschap van graslanden en water met een grote cultuurhistorische waarde. Het grootste deel omvat een veenpolderlandschap met lintbebouwing en karakteristieke waterlopen (voormalige zeearmen naar de Zuiderzee). Daartussen ligt een aantal droogmakerijen zoals de Belmermeer, Noordermeer en een deel van de Purmer. Ten slotte is er het zeekeilandschap van Marken met de werven en het tussenliggende agrarisch gebied.

Het natte veenweidegebied is voornamelijk geschikt voor een extensieve en grondgebonden veehouderij, overwegend bestaande uit rundveehouderij- en enkele schapenbedrijven. Akkerbouw en intensieve veehouderij komen in het gebied niet voor. Op Marken is een beperkt aantal veehouderijen in bedrijf. In de landbouwsector is een trend waar te nemen van een afname van het aantal bedrijven in combinatie met een schaalvergroting van de overblijvende bedrijven. De agrarische bedrijven zijn mede van belang vanwege de grote weidevogelpopulaties in het hele gebied en spelen verder een belangrijke rol bij het beheer van de natuurgebieden.

Waterland is een populaire bestemming voor dagrecreanten. De korte afstand tot de agglomeratie van Amsterdam maakt het gevarieerde en goed ontsloten buitengebied van Waterland zeer geschikt voor recreanten en toeristen. Het aantrekkelijke landschap is daarmee indirect ook van grote economische betekenis. Met vijf jachthavens is Waterland verder een populaire bestemming voor watersporters. Opmerkelijk is dat het aantal ligplaatsen rondom het hele IJsselmeer al jarenlang gestaag toeneemt terwijl het aantal vaarbewegingen tegelijkertijd afneemt. Dit wijst erop dat de steeds grotere en luxere schepen in toenemende mate worden gezien als een verblijfplaats en het varen als activiteit minder belangrijk wordt.

Voor wat betreft de verblijfsrecreatie nemen de vraag naar en het aanbod van recreatieve overnachtingen in de hele provincie af en is er meer vraag naar luxere en kleinschalige verblijfsaccommodaties. De beleving van de locatie komt meer voorop te staan, waardoor er marktniches ontstaan voor boerderijkamers en vergelijkbare kleinschalige ontwikkelingen.

Naast de veranderingen in de agrarische en recreatieve sector worden in Waterland in de komende jaren verschillende woningbouwprojecten gerealiseerd. Ook wordt er gewerkt aan dijkverzwaring op het traject Edam-Amsterdam en de aanpassing van de Omringkade Marken. Deze autonome ontwikkelingen doorlopen hun eigen planprocedure en komen in het planMER niet of slechts zijdelings aan de orde.

Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske

Aan de oostzijde van (en deels in) het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Twiske. De kwaliteiten van dit Natura 2000-gebied staan onder druk als gevolg van vermessing (waaronder stikstofdepositie) en verdroging. In het kader van het beheerplan zijn maatregelen in voorbereiding die vooral betrekking op herstel van de hydrologie, het terugdringen van het vermestingniveau en het treffen van (aanvullende) inrichtings- en beheersmaatregelen.

Het recreatief gebruik van dit gebied beperkt zich tot varen, fietsen, wandelen en schaatsen. Het Twiske wordt als dagrecreatief terrein aanmerkelijk intensiever gebruikt. Het recreatieve medegebruik van het hele gebied wordt vooralsnog niet als ecologisch knelpunt gezien.

Voor het Varkensland, dat deel uitmaakt van het plangebied, zijn geen concrete ingrepen aan de orde.

Markermeer & IJmeer

Het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer is een intensief gebruikt water-recreatiegebied. De recreatievaart beperkt zich vrijwel geheel tot de periode april tot en met september.

Het water en de oevers vormen tevens een waardevol natuurgebied. Vooral in de Gouwzee bevinden zich onder meer omvangrijke kranswiervelden (H3140) met een hoge bedekkingsgraad. In het hoogseizoen (juli/augustus) zijn de aanwezige aantallen vogels in de huidige situatie relatief laag en is slechts een beperkt aantal soorten aanwezig. Vanaf oktober wordt dit gebied gebruikt als foerageer- en/of rustgebied door grote aantallen watervogels. Voor de soorten die afhankelijk zijn van een voldoende aanbod aan vis en driehoeksmosselen worden de instandhoudingsdoelen momenteel niet gehaald. Hoewel de chemische waterkwaliteit goed is en nog langzaam verbetert, vormt met name het hoge slibgehalte een belangrijke oorzaak van het afgenomen voedselaanbod voor de watervogels. Om dit proces te keren worden in het kader van het een ToekomstBestendig Ecologisch Systeem (TBES) ingrijpende maatregelen uitgevoerd met in potentie sterk positieve effecten voor vrijwel alle kwalificerende soorten en habitats.

6. ONTWIKKELINGSRUIMTE, ALTERNATIEVEN EN SCENARIO'S

Een milieueffectrapportage vergelijkt de toekomstige situatie *zonder* vaststellen van het bestemmingsplan (de referentiesituatie) met de toekomstige plansituatie (het voornemen) waarin het bestemmingsplan *wel* is vastgesteld. De referentiesituatie betreft dus de huidige situatie, ontwikkelingen die het vigerende plan mogelijk maakt en generiek beleid dat los van het bestemmingsplan wordt doorgevoerd. Het voornemen betreft de ontwikkelingsruimte in het nieuwe bestemmingsplan, inclusief de wijzigings- en afwijkingsbevoegdheden.

Waar een relevant verschil in milieueffecten mogelijk is, kan een alternatief of een scenario worden onderzocht. Het verschil tussen beiden is dat het bevoegd gezag wel invloed heeft op de invulling van een alternatief, maar dat een scenario voornamelijk wordt bepaald door marktontwikkelingen of beleid van hogere overheden die niet kunnen worden beïnvloed.

Het voornemen

De bestemmingsplannen Buitengebied Waterland 2013 en Marken 2013 bevatten de volgende - voor het planMER relevante - ontwikkelingsmogelijkheden:

- Nieuwe of grotere bouwpercelen voor grondgebonden landbouw; de bouwruimte is afgestemd op de bestaande situatie en kan via een wijzigingsbevoegdheid worden uitgebreid tot maximaal 1,5 hectare;
- In een deel van droogmakerij de Purmer is ook vollegrondstuinbouw, fruitteelt, houtteelt, sierteelt en wisselteelt van bloembollen toegestaan. Om de openheid in het gebied niet aan te tasten, mag de beplanting maximaal 2,00 meter hoog zijn;
- Nieuwe kavelpaden zijn in het agrarisch gebied bij recht toegestaan. Overige werkzaamheden voor het aanleggen van verhardingen, het ophogen of afgraven van gronden zijn vergunningplichtig;
- Bij agrarische bedrijven zijn nevenactiviteiten toegestaan, zoals productiegebonden detailhandel, kleinschalig toeristisch overnachten, kleinschalig kamperen, boerengolf en paardrijbakken. Het kleinschalig kamperen betreft maximaal 25 standplaatsen. Kleinschalig toeristisch overnachten is met twee kamers bij recht toegestaan (meer kamers via een afwijkingsbevoegdheid). Op basis van het Afsprakenkader Waterland-oost geldt dat maximaal 400 m² van de bebouwing en maximaal 30% van de bestaande bebouwingsmogelijkheden en 30% van de (onbebouwde) gronden van het agrarisch bouwvlak mag worden benut voor nevenactiviteiten. Deze nevenactiviteiten toegestaan via een afwijkingsbevoegdheid;
- Het (co)-vergisten van mest is toegestaan via een afwijkingsbevoegdheid. Mestvergistingsinstallatie is alleen toegestaan wanneer het een installatie betreft waar eigen geproduceerde mest wordt gebruikt en daar co-substraten van het eigen bedrijf of derden aan worden toegevoegd. Omdat de vraag naar mestvergisters naar alle verwachting zeer beperkt blijft, wordt met het bestemmingsplan een maximum van 5 vergistingsinstallaties mogelijk gemaakt;
- In het bestemmingsplan Buitengebied Waterland 2013 wordt via een wijzigingsbevoegdheid uitbreiding van jachthaven de Zeilhoek en Marina Monnickendam (beiden 200 extra ligplaatsen) mogelijk gemaakt;
- In het bestemmingsplan Marken 2013 wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om bij de haven van Marken (buitendijs) een aanleggelegenheid te realiseren voor riviercruiseschepen.
- Op recreatiegebied het Hemmeland wordt via een wijzigingsbevoegdheid de realisatie van het Mirrorhotel mogelijk gemaakt. Daarnaast wordt het aantal en het type evenementen op het Hemmeland verruimd; naast de bestaande evenementen zijn maximaal 10 middelgrote evenementen (5.000 bezoekers) en 5 grote evenementen (20.000 bezoekers);
- Ten aanzien van kano- en schaatsroutes wordt geregeld dat de bruggen voldoende doorvaarhoogte hebben. Nieuwe fiets- en wandelpaden zijn niet aan de orde, behalve een fietspad tussen Noordmeer en Overleek. Tevens zal een aantal pleisterplaatsen voor boten in de komende jaren kunnen worden opgeknapt.

7. METHODE BESCHRIJVING MILIEUEFFECTEN

Behoudens voor het aspect stikstofdepositie (waarbij ook scenario's zijn uitgewerkt), wordt voor de beschrijving van de milieueffecten alleen een onderscheid gemaakt in een referentiesituatie en het voornemen. Binnen deze bandbreedte kunnen voldoende uitspraken worden gedaan over de wenselijkheid van de ontwikkelingen.

Voor de stikstofdepositie zijn meerdere alternatieven en scenario's doorgerekend. Met name de agrarische sector is erg afhankelijk van marktomstandigheden en generieke (beleids)ontwikkelingen. Het afschaffen in 2015 van de melkquotering bijvoorbeeld, kan enerzijds tot gevolg hebben dat de ingezette schaalvergroting zich verder doorzet. Naast een vergelijking tussen de huidige situatie en de milieueffecten bij de maximale benutting van de bouw mogelijkheden, zijn voor het aspect stikstofdepositie daarom nog twee ontwikkelingsscenario's onderzocht. Doorgerekend zijn:

- De huidige situatie. Dit scenario gaat uit van het feitelijk aantal dieren dat op dit moment aanwezig is. Deze referentie is van belang omdat de passende beoordeling uitgaat van het feitelijk aantal dieren;
- Het voornemen (maximaal ingevuld). Om inzicht te bieden in de milieueffecten die maximaal kunnen optreden, wordt een situatie doorgerekend waarbij alle agrarische bedrijven in de komende 10 jaar de maximale bouw mogelijkheden benutten die het bestemmingsplan biedt;
- Een trendscenario, waarbij wordt uitgegaan van een ontwikkeling van de veestapel conform de trend van de afgelopen 10 jaar;
- Een groeiscenario, dat uitgaat van een ruime groei van de melkveesector als gevolg van het afschaffen van melkquotering en een ruime groei van het aantal paarden en pony's in het gebied, voornamelijk gerelateerd aan een hobbymatig gebruik.

De ontwikkeling van recreatieve activiteiten speelt zich af binnen een minder grote bandbreedte. Zodoende wordt voor de berekeningen van stikstofdepositie als gevolg van recreatieve ontwikkelingen alleen rekening gehouden met de maximale invulling van de mogelijkheden.

8. EFFECTEN OP NATURA 2000

Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske

Het vergroten van het agrarische bouwpercelen (tot max 1,5 ha) leidt volgens het realistische trendscenario tot een lichte daling van de stikstofdepositie op Natura 2000. Het aantal stoppende bedrijven en de doorzettende schaalvergroting bij bestaande bedrijven houdt elkaar op grote lijnen dus in balans, mede door de toekomstige schonere stalsystemen. Voor de stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000 betekent dit dus een lichte verbetering van de situatie ten opzichte van 2012.

Vergroten van het agrarisch bouwperceel geeft in het groeï- en maximale scenario (het voornemen) daarentegen een stijging van de depositie te zien met ruim 20% respectievelijk 400%. Voor de stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000 betekent dit dus een verslechtering van de situatie ten opzichte van 2012. Een dergelijk scenario is echter verre van realistisch. Volgens de opstellers van het concept-beheerplan voor dit Natura 2000-gebied is het overigens niet noodzakelijk om op korte termijn de kritische depositiewaarde te

bereiken, aangezien hydrologische en beheersmaatregelen veel cruciaal zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelen van de stikstofgevoelige habitats.

De verkeerstoename als gevolg van de recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt (ontwikkeling Hemmeland, uitbreiding jachthavens) leidt tot een verwaarloosbare toename van de stikstofdepositie op Natura 2000.

Ook de beoogde fietsverbinding tussen de Overleek en Noordmeer heeft geen meetbaar effect op Natura 2000.

Voor de ontwikkeling van de veehouderijbedrijven buiten het plangebied geldt naar verwachting hetzelfde als voor de effecten van de bedrijven binnen het plangebied. Volgens het realistische trendscenario is sprake van een lichte daling van de stikstofdepositie op Natura 2000, onder meer als gevolg van verwachte wijzigingen in stalsystemen die de verwachte toename van de veestapel voldoende compenseren.

Bij ontwikkeling volgens het maximale scenario neemt de stikstofdepositie daarentegen met 20% toe, met mogelijk significante effecten tot gevolg. Ook hierbij gelden de kanttekeningen dat dit scenario niet realistisch is en dat de opstellers van het ontwerp-beheerplan voor dit gebied veel meer belang hechten aan verbetering van het water- en vegetatiebeheer.

Voor vrijwel alle kwalificerende habitats en soorten in het Natura 2000-gebied geldt dat de beoogde inrichtings- en beheersmaatregelen in het kader van het beheerplan positieve effecten hebben op de omvang en/of kwaliteit van de habitats en leefgebieden.

Conclusie IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske

Cumulatief gezien staan er tegenover de negatieve effecten als gevolg van uitbreiding van de veehouderijbedrijven volgens het maximale scenario, positieve effecten als gevolg van verbetering van de hydrologie en het beheer van het Natura 2000-gebied conform het beheerplan. Het maximale ontwikkelingscenario voor de veehouderij is echter nauwelijks waarschijnlijk, in tegenstelling tot uitvoering van de maatregelen uit het beheerplan. De verwachting is daarom gerechtvaardigd om te stellen dat de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt niet leiden tot significante effecten op het Natura 2000-gebied IJperveld etc.

Markermeer & IJmeer

Uitbreiding van de jachthavens in het plangebied met 400 ligplaatsen leidt tot een gering aantal extra dagelijkse vaarbewegingen in een bestaande, intensief gebruikte vaargeul in een seizoen waarin een deel van de kwalificerende vogelsoorten afwezig is. Gewinning van de vogels aan het geringe aantal extra vaarbewegingen is zeer waarschijnlijk. Het extra verstoringseffect wordt als verwaarloosbaar klein beoordeeld. De uitbreiding van Zeilhoek leidt wel tot een zeer klein areaalverlies (0,1%) van het te beschermen habitat *H3140 Kranswieren*.

De aanleggelegenheid voor riviercruiseschepen in Marken kent dezelfde effecten; de uitbreiding gaat ten koste van een zeer klein areaal kranswervegetatie en leidt niet tot een merkbare verstoring van de overige natuurwaarden.

De uitbreiding van de jachthavencapaciteit in de gehele regio Markermeer/IJmeer is niet geheel mogelijk zonder kleine verstoringeffecten, temeer daar niet duidelijk is wáár deze extra capaciteit tot 2030 gerealiseerd wordt. Bij wijze van worst-case-toetsing wordt daarom uitgaan van een licht verstoringseffect voor de soorten die gedurende het recreatieseizoen op het water aanwezig zijn.

Het evenemententerrein Hemmeland leidt naar verwachting tot geringe, tijdelijke verstoringeffecten voor de soorten die gedurende het concertseizoen op het water aanwezig zijn. Gewinning treedt snel op en de lange rustige perioden tussen de concerten zijn ruim voldoende om de eventueel verloren tijd om te foerageren ruimschoots in te halen.

Uitbreiding van de bruine vloot in de gehele regio Markermeer/IJmeer leidt niet tot ecologische effecten, er van uitgaande dat gebruik wordt gemaakt van bestaande havencapaciteit. Ook deze schepen maken gebruik van bestaande, reeds intensief gebruikte vaarroutes en vallen getalsmatig in het niet bij de huidige vaarintensiteiten.

De maatregelen die worden getroffen in het kader van Toekomstbestendig Ecologisch Systeem hebben voor vrijwel alle kwalificerende habitats en soorten een sterk positief effect, vooral als gevolg van de sterke verbetering van de voedselsituatie, hetgeen voor de meeste soorten de sleutelfactor is voor behoud en herstel van de populaties.

Het verbreden van de vaargeul Amsterdam – Lelystad leidt tot een iets verbeterd doorzicht van het water en heeft daardoor een direct gevolg voor de visetende watervogels die hun prooi op het gezicht opsporen. Indirect is een verbeterd doorzicht gunstig voor de ontwikkelingsmogelijkheden van kranswiervegetaties en daarom ook voor de krooneend die van deze vegetaties leeft. Het verminderde slibgehalte in het water zal verder de ontwikkelingsmogelijkheden voor driehoeksmosselen verbeteren, hetgeen indirect gunstig is voor de watervogels die zich met deze mosselen voeden (o.a. kuifeend, tafeleend, brilduiker).

Versterking van de Omringkade rond Marken kent alleen tijdens de uitvoering verstoringseffecten. Afhankelijk van de gekozen methode zal deze verstoring gering zijn.

Verduurzaming van de beroepsvisserij leidt tot een grotere en meer gevarieerde vispopulatie door onder meer het aanleggen van nieuw moeras en vispassages. Dit is vooral voor de visetende watervogels gunstig. Er vanuit gaande dat in het kader van duurzame beroepsvisserij ook de vogelsterfte in fuiken wordt bestreden, zullen vooral de populaties visetende watervogels die hun prooi onder water vergaren, extra profiteren door verminderde sterfte.

Conclusie Markermeer & IJmeer

Cumulatief gezien staan er tegenover de geringe, tijdelijke verstoringeffecten als gevolg van dijkversterking en uitbreiding van de recreatieve functies op en aan het water, sterk positieve permanente effecten als gevolg van herstel van het ecologisch systeem in de gehele regio Markermeer/IJmeer.

9. OVERIGE EFFECTEN

- Toename van geurhinder beperkt zich tot de directe omgeving van veehouderijbedrijven en wordt beoordeeld als licht negatief;

- Het toestaan van fruitteelt en de wisselteelt van bollen in primair agrarisch gebied (de Purmer) heeft licht negatieve gevolgen voor de bodemkwaliteit, oppervlaktewaterkwaliteit en de grondwaterkwaliteit. Wel heeft deze ontwikkeling positieve gevolgen voor de depositie van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats, door de omzetting van veehouderijen (en weidegrond) in een minder belastend type landbouwgebruik;
- De bouw van compensatiewoningen bij stoppende agrarische bedrijven heeft positieve gevolgen voor het landschap, omdat verouderde agrarische opstallen worden verwijderd en minder bebouwing wordt teruggebouwd. Wel brengt de bouw van compensatiewoningen nieuwe verkeersbewegingen met zich mee (gevolgen voor verkeer, geluid en luchtkwaliteit). Deze effecten wegen op tegen de verkeershinder die wordt veroorzaakt door het zware verkeer en de geurhinder van agrarische bedrijven die dan komt te vervallen. Op het gebied van ecologie zijn positieve effecten te verwachten omdat het vervangen van agrarische bebouwing door compensatie woningen leidt tot de afname van de stikstofdepositie en de toename van open agrarisch gebied, hetgeen van belang is voor weidevogels;
- Grootschalige evenementen op het Hemmeland kunnen uit het oogpunt van geluidhinder passend worden gemaakt binnen de normen die worden gehanteerd voor grootschalige evenementen. Evenementen van 20.000 bezoekers leiden naar alle verwachting tot aanzienlijke parkeerhinder en problemen bij de verkeersafwikkeling op het ontsluitende wegennet. Binnen het bestemmingsplan en bij de vergunningverlening moeten daarom nadere voorwaarden worden gesteld om onaanvaardbare negatieve effecten te voorkomen (zie ook mitigerende maatregelen).

10. MAATREGELEN BINNEN HET BESTEMMINGSPLAN

Er zijn verschillende mitigerende maatregelen mogelijk om de milieueffecten van de nieuw vast te stellen bestemmingsplannen te voorkomen of tot een minimum te beperken. Voor een deel zijn dit maatregelen die zijn te regelen binnen het bestemmingsplannen Buitengebied Waterland 2013 en Marken 2013. Het gaat om de volgende maatregelen:

- Het opnemen van maxima ten aanzien van het aantal mestvergisters om verkeersgerelateerde effecten tot een minimum te beperken (verkeershinder, luchtkwaliteit, geluidhinder, stikstofdepositie). In het bestemmingsplan is daarom het aantal mestvergisters verbonden aan een maximum aantal (5);
- Het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid om de omvang van het evenemententerrein op het Hemmeland te beperken, in het geval dat het Mirrorhotel wordt gerealiseerd. Dit om een te hoge geluidsbelasting te voorkomen;
- In de regeling voor het evenemententerrein moet een maximum aantal bezoekers worden vastgelegd om onaanvaardbare parkeerhinder te voorkomen. Daarbij wordt een maximum van 20.000 bezoekers aangehouden. Ook wordt het aantal evenementen per jaar begrensd.

Maatregelen op het gebied van stikstofdepositie

Berekeningen laten zien dat de stikstofdepositie in het (realistische) trendscenario nauwelijks toeneemt ten opzichte van de huidige situatie. De berekeningen zeggen echter niets over de bijdrage van individuele bouwplannen. Veel bouwplannen zullen individueel zonder problemen uitvoerbaar zijn. Omdat echter niet kan worden uitgesloten dat een individuele aanvraag leidt tot een significant negatief effect voor Natura 2000-gebieden, worden in het bestemmingsplan regels worden opgenomen waarmee dit wordt voorkomen. Het betreft:

1. Een afstemmingsbepaling met de Natuurbeschermingswet, waarmee wordt geregeld dat bij het toestaan van bouwwerken en werken en werkzaamheden rekening met de

specifieke bescherming en instandhouding van de Natura 2000 - gebieden, zodanig dat er geen strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 zal zijn;

2. Een algemene gebruiksregel waarmee wordt geregeld dat het gebruik van gronden, gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van het uitbreiden van de veestapel - bijvoorbeeld het in gebruik nemen van een nieuwe stal - pas is toegestaan wanneer de totale stikstofdepositie op het maatgevende gevoelige Natura 2000-gebied niet toeneemt.

11. MAATREGELEN BUITEN HET BESTEMMINGSPLAN

Er zijn ook maatregelen die buiten de reikwijdte van het bestemmingsplan vallen, maar die wel effectief zijn bij het voorkomen en reduceren van milieueffecten. Het gaat om het volgende:

- Opnemen van geluidsvoorschriften bij evenementenvergunningen voor het Hemmeland (bij evenementen met een luidruchtig karakter);
- Bij grote evenementen eisen stellen ten aanzien van het pendelvervoer naar het evenemententerrein;
- Het gebruiken van geluidsarme heitechnieken en het treffen van geluidsbeperkende maatregelen bij de aanlegwerkzaamheden voor de uitbreiding van jachthavens en het realiseren van de aanleggelegenheid voor riviercruiseschepen. In de passende beoordeling (bijlage 4) worden deze maatregelen nader beschreven.

Maatregelen op het gebied van stikstofdepositie

De hiervoor beschreven maatregelen ter beperking van de stikstofdepositie op Natura 2000 hebben als consequentie dat de specifieke invulling van maatregelen pas worden afgewogen op het moment dat een concrete aanvraag voor een omgevingsvergunning of wijziging van het bestemmingsplan wordt ingediend. Dit is ook het optimale moment om maatregelen af te wegen, omdat op dat moment rekening kan worden gehouden met de actuele achtergronddepositie, actuele staltechnieken, actueel beleid en de concrete locatie. Voorbeelden van maatregelen die op projectniveau kunnen worden getroffen zijn de volgende:

- Het toepassen van emissiearme stalsystemen. Hierbij wordt gedacht aan het toepassen van luchtwassers of emissiearme stalvloeren. In algemene zin leidt het toepassen van de best beschikbare staltechnieken tot een emissiereductie;
- Het salderen van stikstof. Daarbij kunnen nieuwe stallen pas worden gebouwd als er voldoende stikstofdepositie is gereduceerd. Bijvoorbeeld door bestaande stallen te slopen of door de stikstofemissie van stoppende bedrijven 'over te boeken' naar bestaande bedrijven.

12. PROCEDURE EN VERVOLGSTAPPEN

Het afgeronde planMER wordt voor een ieder ter inzage gelegd en voorgelegd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage. In een toetsingsadvies geeft de commissie aan of het planMER voldoende informatie bevat om de besluitvorming voor de bestemmingsplannen op een goede manier af te ronden. Het planMER en het toetsingsadvies worden door de gemeenteraad betrokken bij de vaststelling van de bestemmingsplannen Waterland Buitengebied 2013 en Marken 2013. De vaststelling van beide plannen vindt naar alle verwachting plaats in het voorjaar van 2013.

===